

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2020

**cu privire la aprobarea proiectului de lege
privind modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul Justiției

L E G E
privind modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I –Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 277–287, art. 588), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11, alineatul (1) litera k), după cuvintele „prin lege” se completează cu cuvintele „, , statutul Camerei Notariale”.

2. La articolul 22, alineatul (2) litera d), textul „stabilit prin Regulamentul privind criteriile și modalitatea de determinare a plafonului veniturilor realizate din activitatea notarială, aprobat prin ordinul ministrului justiției după consultarea Camerei Notariale”, se exclude.

3. La articolul 27, alineatul (1) cuvintele „Comisiei de licențiere” se substituie cu cuvintele „Președintelui Camerei Notariale”.

4. La articolul 31, alineatul (1), se completează cu propoziția cu următorul cuprins: „Nu se admite schimbul teritoriului de activitate între notari.”.

5. La articolul 41, alineatul (6), după cuvintele „transmitere a ștampilei” se completează cu cuvintele „și a legitimației de notar”.

6. La articolul 47:

alineatul (3), se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) la solicitarea președintelui Camerei Notariale.”;

la alineatul (5) cuvântul „președintele” se substituie cu cuvintele „secretarul general al”.

se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Procedura privind convocarea, organizarea și desfășurarea Adunării Generale a Notarilor se stabilește în Statutul Camerei Notariale.”.

7. Articolul 48 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Fiecare membru al Consiliului Camerei Notariale beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a treia parte (1/3) din salariul mediu pe economie, achitată de către Camera Notarială, dar nu mai mult decât pentru 3 ședințe pe lună.”.

8. La articolul 49, la litera f) cuvîntul „contractele” se substituie cu cuvintele „modelul contractului”.

9. La articolul 50, alineatul (3), litera c) se completează cu cuvintele „și ale Camerei Notariale.”.

10. La articolul 51, alineatul (4), litera g) se completează cu cuvintele „a Notarilor.”.

11. La articolul 63, alineatul (2), cuvintele „în instanța de contencios administrativ” se substituie cu cuvintele „conform Codului administrativ.”.

12. Articolul 64:

litera i) va avea următorul cuprins:

„i) nerespectarea programului de stagiu profesional de către notarul conducător de stagiu;”;

se completează cu litera s) cu următorul cuprins:

„s) absență nemotivată de la două ședințe convocate consecutiv, ale Adunării Generale a Notarilor sau ale altui organ colegial la care a fost ales, numit sau delegat.”.

Art. II – Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 277–287, art. 588), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 12:

la alineatul (2), textul „cu acordul scris al acesteia”, se exclude.

la alineatul (4) pct. b), textul „numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP)” se exclude și se completează cu textul „ , precum și numărul de identificare național în cazul în care există;”.

2. La articolul 13 alineatul (3) numărul „224” se substituie cu numărul „337”

3. La articolul 16 alineatul (1) cuvîntul „notarial” se substituie cu cuvîntul „juridic”.

4. La articolul 21 alineatul (1), textul „în biroul notarului” se exclude.

5. La articolul 32:

alineatul (2), va avea următorul cuprins:

„Notarul autentifică contractul de ipotecă în baza contractului de vânzare-cumpărare neînregistrat în registrul bunurilor imobile în cazul în care ipoteca este

constituită în legătură cu dobândirea bunului ce face obiectul contractului de vânzare-cumpărare.”

la alineatul (4), textul „în nume propriu sau în numele altei persoane” se exclude.

6. La articolul 36 litera c) se completează cu textul „în cazul unității în condominiu”.

7. La articolul 37 la alineatul (5), cuvântul ”Voința” se substituie cu cuvântul „Declarația”.

8. La articolul 44 la alineatul (5), textul „La testament se anexează” se substituie cu textul „În arhiva activității notariale se va păstra”.

9. La articolul 50 alineatul (1) se abrogă.

10. La articolul 52 la alineatul (2) textul „precum și semnătura solicitantului” se exclude;

11. La articolul 82 alineatul (1), se completează cu textul „și solicitate de către titularii acestora”.

Art. III – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative

**1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților
la elaborarea proiectului**

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de către Ministerul Justiției, cu participarea Camerei Notariale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentele propuneri legislative au fost elaborate cu scopul îmbunătățirii cadrului legal referitor la activitatea notarială. Implementarea acestui proiect va contribui la asigurarea unei proceduri notariale coerente și complexe, care va asigura garantarea drepturilor tuturor părților la întocmirea actelor notariale și în cadrul îndeplinirii tuturor acțiunilor și procedurilor notariale.

De asemenea, prin intermediul proiectului se urmărește și excluderea unor necorelări dintre diferite acte normative, cum ar fi de exemplu situația cu art. 50 al Legii 246/2018 privind procedura notarială, care este în disonanță cu prevederile Codul Civil și cu Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, ceea ce face imposibilă aplicarea prevederilor acestuia în prezenta redacție.

Lipsa condițiilor tehnice de accesare a registrelor pentru efectuarea înregistrării de către notari precum și lipsa registrului electronic a bunurilor imobile impune modificarea modalității de executare a prevederilor legii. Modificarea dată se impune pentru a asigura o funcționalitate deplină a mecanismelor electronice în procedura notarială și apărarea corespunzătoare a drepturilor și intereselor solicitanților actelor notariale.

În esență, modificările propuse pentru a fi introduse în Legea privind procedura notarială, au drept scop abordarea clară și exactă a unor norme, precum și excluderea neclarităților la formularea noțiunilor de bază;

Cu referire la modificările operate în cuprinsul Legii nr. 69/2016, acestea au fost efectuate în vederea înlăturării unor deficiențe constatate pe parcursul implementării.

Necesitatea completării art. 31 decurge din situația existentă la moment, când au fost recepționate un număr tot mai mare de adresări din partea notarilor privind schimbarea reciprocă a teritoriilor de activitate (schimbarea „post pe post”).

Remarcăm că prevederile legale în vigoare nu reglementează schimbarea reciprocă a teritoriilor de activitate, ci stabilesc că notarii care doresc să-și schimbe teritoriul de activitate, urmează să participe la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, organizat în condițiile Legii nr. 69/2016 și ale Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea locurilor

vacante de notar, formula de calcul al mediei de concurs, precum și modul de contestare a rezultatelor concursului, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 634/2017.

Condiția obligatorie, impusă prin normele art. 23 alin. (1) din Legea nr. 69/2016 și pct. 5 din Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, formula de calcul al mediei de concurs, precum și modul de contestare a rezultatelor concursului, este că notarii care doresc să-și schimbe teritoriul de activitate o pot face prin participarea la concurs doar dacă au desfășurat o activitate practică în profesia de notar de cel puțin 5 ani.

Deși prevederile art. 23 din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, stabilesc că schimbarea teritoriului de activitate a notarului se face exclusiv prin concurs pentru locul declarat vacant, solicitanții fac referire la Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 16.12.2013 „Cu privire la modul de aplicare a art. 141 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1453/2002 cu privire la notariat”.

Potrivit avizului Curții Supreme de Justiție menționat supra [... prevederile art. 141 din Legea cu privire la notariat nr. 1453/2002, sunt improprii cazurilor de schimbare reciprocă între doi notari a teritoriului de activitate, deoarece sunt aplicabile doar situațiilor declarării de către Ministerul Justiției vacanței locurilor pentru desfășurarea activității de notar.

De asemenea, se va ține cont că prevederile art. 13 al Legii cu privire la notariat nr. 1453/2002 nu stabilesc expres interdicția de a desfășura activitatea notarială în alt teritoriu decât cel pentru care a fost promovat concursul. Astfel că cererea a doi notari, care solicită un schimb benevol și echivalent a teritoriului de activitate, potrivit necesităților ambelor părți, nu are interdicții prevăzute de lege și în acest caz se va aplica regula ceea ce nu este interzis este permis...].

Este de menționat că, Ministerul Justiției în ultima perioadă a avut de executat mai multe hotărâri ale instanțelor judecătorești potrivit cărora s-a acceptat schimbul „post pe post” între notari, în motivarea hotărârilor făcându-se referire la avizul Curții Supreme de Justiție din 16.12.2013.

Mai grav este că, după învestirea cu împuternici de exercitare a activității notariale în teritoriile pentru care s-a efectuat schimbarea reciprocă între notari, notarii care au cedat locurile din mun. Chișinău pentru desfășurarea activității într-un alt teritoriu de activitate, ulterior au depus cereri de încetare a activității. Astfel, locurile din mun. Chișinău la moment fiind completate supra necesităților, iar în alte teritorii există un număr insuficient de notari care nu pot face față tuturor solicitărilor din partea cetățenilor. De către Ministerul Justiției au fost examinate plângeri din partea cetățenilor care invocă faptul că nu sunt notari în teritoriul unde

locuiesc, fiind nevoiți să suporte cheltuieli suplimentare pentru a se deplasa în alte raioane în vederea obținerii serviciilor notariale.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin intermediul proiectului de lege se urmărește:

1. Creșterea calității actului notarial în rezultatul diminuării ponderii acțiunilor în justiție;
2. Proiectul legii va contribui la activitatea eficientă a notarilor și asigurarea tuturor drepturilor solicitanților actelor și procedurilor notariale, aplicarea neechivocă a procedurilor notariale, asigurarea securității raporturilor juridice civile și respectarea legii.

I. Cu referire la Legea nr. 69/2016 este imperios necesar de a înlătura prevederile interpretabile ale art. 31 din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor și în acest sens propunem modificarea conținutului articolului respectiv prin completarea alineatului (1) cu propoziția cu următorul cuprins: „*Nu se admite schimbul teritoriului de activitate între notari.*”.

Reiterăm, **că schimbarea teritoriului de activitate între notari si la moment nu este permisă**, iar Legea prevede în ce condiții are loc schimbarea teritoriului de activitate al notarului și căror condiții acesta urmează să se conformeze.

Proiectul, de asemenea, vine să completeze art. 27 și 47, cu un subiect suplimentar (Președintele Camerei Notariale), în fața căruia notarul depune jurământul și din inițiativa căruia se convoacă ședința extraordinară a Adunării Generale a Notarilor. Se propune, la fel, ca procedura privind convocarea, organizarea și desfășurarea Adunării Generale a Notarilor să fie stabilite în Statutul Camerei Notariale (art.49 alin. (9)).

Completarea art. 48 un alineat nou va permite ca membrii Consiliului să beneficiează, pentru fiecare ședință la care va participa, de o indemnizație echivalentă cu a treia parte (1/3) din salariul mediu pe economie, achitată de către Camera Notarială, dar nu mai mult decât pentru 3 ședințe pe lună.

II. Cu referire la propunerile mai semnificative de modificare a Legii 246/2018 privind procedura notarială, una din acestea vizează modificarea art. 32 în sensul completării acestuia cu prevederi referitoare la autentificarea contractului de ipotecă.

O altă modificare esențială propusă prin proiect vizează abrogarea alin. (1) art. 50. Intervenția dată este necesară în legătură cu imposibilitatea aplicării prevederilor acestuia în prezenta redacție din motivul necorelării cu prevederile Codului civil, lipsa condițiilor tehnice de accesare a registrelor pentru efectuarea înregistrării de către notari, precum și lipsa registrului electronic a bunurilor imobile.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli de la bugetul de stat.

Totodată, proiectul stabilește achitarea de către Camera Notarială membrilor Consiliului participanți la ședință a unei indemnizații echivalente cu a treia parte (1/3) din salariul mediu pe economie, dar nu mai mult decât pentru 3 ședințe pe lună.

Avînd în vedere că salariul mediu lunar pe economie în anul 2020 este de 7953 lei, fiecărui membru al Consiliului, lunar i se va achita maximum suma de 7953 lei.

Remarcăm, că potrivit art. 43 alin. (5) din Legea cu privire la organizarea activității notarilor, bugetul Camerei Notariale este format din contribuțiile obligatorii ale notarilor, precum și din alte surse neinterzise de lege.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează perfect în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte legislative sau normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției (compartimentul „*Transparența decizională*”, directoriul „*Proiecte transmise spre coordonare*”).

Secretar de stat

Radu FOLTEA

CERERE nr. 03/2058
din 28.02.2020

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului
Legii privind modificarea unor acte normative

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Legii privind modificarea unor acte normative
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii	
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Camera Notarială 2. Agenția Servicii Publice 3. Agenția de Guvernare Electronică 4. Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Natalia Patrașcu, consultant principal, Direcția elaborare acte normative, tel. 20-14-69; email: natalia.patrascu@justice.gov.md
7.	Anexe	- Proiectul de lege; - Nota informativă
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

